04/07/2026

Η ενδυμασία ως έκφραση της ψυχής του ανθρώπου

/ Γνώμες

- **Γράφει ο Αρχιμανδρίτης Κύριλλος Κωστόπουλος, Ιεροκήρυξ Ι.Μ. Πατρών, Δρ. Θεολογίας**

Η άποψη ότι το θέμα της ενδυμασίας, μέσα στα πλαίσια του Εκκλησιαστικού αγώνος και της σωτηρίας της ψυχής, δεν είναι και τόσο είναι λανθασμένη.

Ας δούμε, κατ’ αρχήν, γιατί ο άνθρωπος χρησιμοποιεί την ενδυμασία. για να δοθεί η θεολογική απάντηση στο παρόν θέμα, πρέπει να γυρίσουμε πολύ πίσω και συγκεκριμένα στην πτώση του ανθρώπου μέσα στον κήπο της Εδέμ. Όταν παρήκουσε το θέλημα του Θεού ο πρώτος άνθρωπος απογυμνώθηκε από την χάρη του. Τότε διεπίστωσε ότι ήταν γυμνός και αισθάνθηκε την ανάγκη να καλυφθή με φύλλα συκής (γεν. 3, 7). Κατόπιν, ο ίδιος ο Δημιουργός μας Θεός φρόντισε να ενδύση τα γυμνά σώματα των πρωτοπλάστων : «και εποίησεν κύριος ο θεός τω Αδάμ και τη γυναικί αυτού χιτώνας δερματίνους και ενέδυσεν αυτούς» (γεν. 3, 21).

η ενδυμασία, λοιπόν, δόθηκε στον άνθρωπο μετά την πτώση του, για να καλύπτη το σώμα του και για να ενθυμήται την παρακοή του και την απομάκρυνσή του από την χάρη του Θεού. Αυτό κατά τον Ιερό Χρυσόστομο¬ το έκανε ο Θεός «προς το μη γυμνούς είναι και ενασχημονείν» (PG 53, 149).

Η ενδυμασία καλύπτει το σώμα, το οποίο δεν είναι φυλακή της ψυχής, κατά την Πλατωνική διδασκαλία, αλλά είναι ναός του Θεού : «Υμείς γαρ ναός Θεού εστέ ζώντος» (Β΄ Κορινθ. 6, 16). Άρα αρμόζει αυτή να είναι σοβαρή και ευπρεπής. ο Απόστολος Παύλος ομιλεί καθαρά και για το πως πρέπει να ενδύεται η γυναίκα : «Ωσαύτως και τας γυναίκας εν καταστολή (δηλ. ενδυμασία) κοσμίω μετά αιδούς και σοφρωσύνηςκοσμείνεαυτάς [] ο πρέπει γυναιξίνεπαγγελομέναιςθεοσέβειαν» (α΄ Τιμόθ. 2, 9-10).

Ο Μ. Αθανάσιος είναι απόλυτος στο θέμα της ενδυμασίας ανδρός και γυναικός : «ουκ εκδύση γυμνός• νυκτός δε και ημέρας το ιμάτιόν σου έστω καλύπτον την σάρκα σου» (PG 28, 264C). Συνεπώς, όποιοι και όποιες «αναισχύντως απογυμνούν α συγκαλύπτεινευσχημονέστερον» (Μ. Βασιλείου), όσοι δηλαδή δεν καλύπτουν το σώμα τους και το αποκαλύπτουν στα μάτια των άλλων, αυτοί είναι άσεμνοιασεβείς. και τούτο διότι ασεβούν σε κάτι που δεν τους ανήκει, αφού έχουμε την τιμή να ανήκει το σώμα μας στον Δημιουργό μας Θεό, όπως τονίζει ο Απόστολος Παύλος : «Ηγοράσθητε γαρ τιμής• δοξάσατε δη τον Θεόν εν τω σώματι υμών και εν τω πνεύματι υμών άτινάεστι του Θεού» (α΄ κορ. 6, 20). ο δε Ιερός Χρυσόστομος είναι κατηγορηματικός : «ει γαρ αλλότριόν εστι το σώμα, ουκ έχετε εξουσίαναλλότριον σώμα υβρίζειν, φησί, και μάλιστα όταν η Δεσποτικόν, ουδέ ναόνμολύνειν του Πνεύματος» (PG 62, 147).

Η σεμνή ενδυμασία καταστέλλει και σεμνύνει την ψυχή του ανθρώπου. Σύμφωνα με τον Όσιο Ιωάννη της Κλίμακος, η ψυχή μορφώνεται ανάλογα με την εξωτερική εμφάνιση. Πολλές δε φορές η εξωτερική εμφάνιση φανερώνει την εσωτερική κατάσταση του ανθρώπου. η άσεμνος ενδυμασία, σύμφωνα με τον Ιερό Χρυσόστομο, οδηγεί στην πορνεία, η οποία είναι το άμεσο η απώτερο κίνητρο για την χρήση της. η σεμνότητα, αντιθέτως, ελκύει την Χάρη του Θεού και αποτρέπει ηθικές παρεκτροπές, που κατά κόρον ακούμε να συμβαίνουν σήμερα στην κοινωνία μας. και πρέπει σοβαρώς να διερωτηθούμε : μήπως βασική αιτία αυτών είναι η άσεμνη και προκλητική ενδυμασία, η οποία ξεκίνησε μέσα από τα σπίτια και κατόπιν, χωρίς εντροπή, κατέστη δημόσιο θέαμα, μάλιστα ακόμη και εντός των ιερών μας χώρων, των ιερών Ναών και Μοναστηριών ;

Η δικαιολογία, που προβάλλει ο άνθρωπος ότι κατά τους θερινούς μήνες απεκδύεται γράφε απογυμνώνεται μέχρι «φύλλων συκής» λόγω των υψηλών θερμοκρασιών, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την επιστημονική άποψη ότι το

σώμα προφυλάσσεται καλύτερα, όταν δεν είναι εκτεθειμένο στον ήλιο και στον καύσωνα, αλλά είναι καλυμμένο με φαρδιά και άνετα ρούχα. Άρα, όσοι γυμνώνουν και εκθέτουν το σώμα τους δεν έχουν να στηριχθούν πουθενά, παρά μόνο στην άσεμνη και ανήθικη εσωτερική τους κατάσταση είτε το συνειδητοποιούν και το αποδέχονται είτε όχι.

Φθάσαμε σε πολύ άσχημη κατάσταση και είναι απόλυτη ανάγκη να επιστρέψουμε στην υπακοή προς τον Θεό Δημιουργό και Πατέρα μας. Μέσω αυτής θα διαμορφώσουμε αρμονικά τον εσωτερικό μας κόσμο και θα τον εκφράσουμε και με την σεμνή ενδυμασία μας, η οποία θα είναι και μια ένδειξη σεβασμού και αγάπης προς τον συνάνθρωπο, εφόσον δεν θα τον προκαλούμε με την γυμνότητά μας στην αμαρτία.

(Πηγή: pemptousia.gr)